

Bij het boek van Wim Dekker: 'Verbonden en vervreemd'.

Mooi boek, Wim, dat je hebt geschreven.

En uitgaande van een kernhoofdstuk uit Handelingen: hoofdstuk 17, waar we een Paulus aan het woord horen die in de Oude Kerk dieper heeft doorgewerkt dan de Paulus van de brief aan de Romeinen.

Bijbelgedeelten kunnen in bepaalde perioden van de geschiedenis een eigen actualiteit krijgen.

Jij voelde dat voor Handelingen 17 aan voor nu.

Een boek is een mooie manier om dat uit te proberen.

Bij de lezing van je boek moest ik denken aan 'De burger als edelman' van Molière, een van de klassieke blijspelen uit de Franse literatuur.

Hoofdpersoon is een rijke burgerman, meneer Jourdain, die graag bij de adel wil horen.

Om zich daar te kunnen bewegen moet hij zich de adellijke cultuur eigen maken.

Hij moet filosofie leren, en dansen, en schermen.

Om mee te komen moet hij ook thuis zijn in de Franse literatuur.

Zo moet hij ook het onderscheid tussen proza en poëzie kunnen maken.

Moeilijk allemaal.

Maar als men hem uitlegt wat proza is, lichten zijn ogen op.

Dat herken ik, zegt hij: proza spreek ik al jaren.

Dat gevoel van herkenning had ik ook toen ik jouw boek doorlas:

Eindelijk iemand die Handelingen 17 basis voor een theologisch project durft te maken.

Toen ik in 1981 legerpredikant werd zocht ik ook naar zo'n basis.

Ik was me van het begin af zeer bewust dat ik predikant *buiten* de kerk zou worden.

Maar wel *predikant*, geen psycholoog of maatschappelijk werker.

Van het begin af heb ik dat als een Areopagus-situatie gezien: met mensen in gesprek over de vragen die hen bezighouden: naar de zin der dingen, naar of er iets hogers is, naar het goede leven.

Ook wel vragen die niet op de Areopagus werden gesteld, maar die je wel in het evangelie kunt vinden: denk maar aan Johannes 5: de woorden van de zieke in Bethesda: 'Ik heb geen mens.'

Hoe langer men in deze situatie Areopagus-situatie met mensen in gesprek is, des te meer Bijbel, Oude en Nieuwe Testament gaat men er herkennen.

Zonder dat die Bijbel daarbij opengaat meestal.

Maar wel vol van Bijbel.

Dat laat jij in je boek ook zien, dat in gedeeltelijk Griekse termen een Bijbels verhaal wordt verteld.

Zo wist ik ook dat bij mijn werk in het leger de Bijbel niet vaak open zou gaan.

Des te meer vond ik dat ik zelf doordrenkt moest zijn van de Bijbel, zodat die als het ware spontaan de gesprekken zou stempelen.

En dan de hele Bijbel.

Ook de geslachtsregisters: tussen de ambtenaren te midden van wie ik me bevond.

Om het besef levend te houden dat bij iedere naam in een kaartenbak een mens hoort, door God geschapen.

Maar ook in gesprek met de omringende cultuur, waar uiteindelijk christenen ook zelf deel van uitmaken.

Paulus haalt een bij ieder die school gegaan had bekende dichter aan.

Zo kun je overal wijsheid vinden.

En dan niet alleen het hogere, Molière, zoals ik in dit gezelschap kan doen, maar teksten waarin de mensen met wie jij in gesprek bent zich herkennen, of die ze zelf aandragen.

Hoeveel profetie zit er in rap? om iets van nu te noemen.

Hoeveel hartverscheurend eeuwigheidsverlangen zit er in 'De vlieger' van André Hazes?

Zoek de tekst maar eens op internet.

De kerk was ver weg in het leger. Hoewel, tijdens een bivak, op zondagmorgen was-ie er soms, zomaar ineens, met Bijbel, uitleg, ruimte voor gebed, soms zelfs met sacramenten. Wonderlijk hoe zo'n gezelschap zich zomaar kon vormen, van christenen en niet (of nog niet) christenen door elkaar.

Dat bracht mij ertoe om – soms half lachend, ook een beetje lachend van verwondering – over 'dobberen op de predestinatie' te spreken.

Verbaasd hoorde ik die uitdrukking een paar keer uit jouw mond terug, met bronvermelding zelfs.

Kennelijk delen we deze bevrijdende ervaring.

De kerk bleef een gebouw in de verte

Niet dat ik daaronder leed. Toch bleef er iets schuren.

Zoveel mooie mensen te ontmoeten, mensen met wijsheid, soms opgedaan in rauwe omstandigheden, mensen met intuïties, ervaringen zelfs van God.

Waarom zijn die niet in de kerk vroeg ik me soms af.

Meestal bleek de afstand tussen Areopagus en de gemeente van God te groot te wezen.

Slechts enkelen wisten de weg van de Areopagus naar de gemeente te vinden.

Maar dat was in Handelingen 17 niet anders.

Mooi dat dit proza nu eindelijk op papier staat.

Bij lezing van het boek zag uit het verre gebouw van de kerk iemand naar buiten komen die zich op de Areopagus waagt en merkt dat daar heel wat is te beleven.

Ik denk dat de kerk voor mij verder weg is dan voor jou (al sta ik veel op kansels en ben ik een ijverige kerkganger).

Je hebt me ooit een keer naar Delfshaven (Spangen) willen lokken, een plek op de grens van kerk en wereld.

Ik heb het zeer overwogen maar op het beslissende moment niet gedaan, jou daarmee teleurstellend, maar ik wilde 'buiten' blijven.

Of vérdér buiten, hoe je 't zeggen wil, en dáár Bijbel blijven lezen en mensen ontmoeten.

En nu betreedt jij met je boek de ruimte daartussen en dat is goed, want overal zijn mensen, door God geschapen, zoekend en tastend naar Degene die hen heeft voortgebracht en die daarover met anderen in gesprek willen gaan.

Voor de denkers onder hen heeft jouw boek veel te bieden en mogelijk zal het de weg tussen Areopagus en kerk iets begaanbaarder maken.

En na het schrijven weer gewoon onder de mensen waar het tussen gebeurt.

Want de dingen staan nooit stil.

Gods doel ligt altijd verder: pre-destinatie.

John van Eck, Lexmond